

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA
A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Közsegek, közsegi előjárók, papok és gazdasági egyetli tagok egész évre 8 K, t. titók, közsegi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Helyközi telefon 15. sz. Egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETE GH PÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többzöri közlésnél 6 fillér. Nyit-tár so. a. i. K. D. J. ak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kóring 10,489. szám

A nép ellen.

Irta **Ugron Gábor.**

Minisztérium készül a nép ellen. A népképviselőt kizárásával akar Khuen-Héderváry gróf kormányt alakítani. A kik nem kellettek a népnek, azokból lesznek a király tanácsosai. A kiket nem választott meg, azok fogják érdekeit a trón előtt képviselni. Jogos-e? Nem. De meglehet.

Ez nem parlamentarizmus, hanem kihívása a népnek, semmibe vétele a népakaratnak és még álarcos önkényuralom. Abszolútizmus a XX-ik században, Európa közepén, csupa reakcióból, merő makacsságból; nem politika, hanem eszevesztettség, rohanás az idő mozdonnyával szemben, ugrás a romlásba.

Beszélnék és írunk Bécsben 1867-ről; de nem tartják meg. A XII. t. c. 25. §-a a kiegyezési törvény életbeléptetésének második feltételül szabja, hogy „teljes alkotmányosság” legyen Ausztriában is, különben a népek akarata szerint nem lehet a közös ügyeket sem kezelni, sem intézni, azok alkotmányos képviselővel léphet csak Magyarország érintkezésbe bármilyen közös viszonyokra nézve.

Az első feltételnek Magyarország alkotmányosságát proklamálja a törvény. Hazánk alkotmánya népképviselői kormány, melyben a miniszterek a parlament többségéből és nem egy „Társaskör” kisebbségéből veendő. Ha a király a többséget nem respektálja is, a képviselőházat nem mellőzheti. Valamelyik parlamenti pártból kell venni tanácsosait. Mert a mely véleménycsoportnak nincs a képviselőházban, a parlamentben még képviselő se, azt alkotmányos uralkodó miniszterei kinevezésénél számba nem veheti, mert lehetetlen komolyan elhinni ezekről, hogy a választásokon többséget szerezhetnek alkotmányosan. Akárkit nevez is ki a király többség nélkül, az kormányzást folytatni nem jogosult, hanem elkell takarodnia a miniszteri székből.

A király diszkrétionális hatalmát gyakorolja a miniszterek kinevezésénél, a népképviselőt felosztásánál és épen ez okból azt nagy tapintattal és körültekintéssel szükséges használnia. Saját maga csinálta fennakadások, nehézségekkel erkölcsi lehetlenség indokolnia akár a minisztériumok lecserélését, akár a Ház feloszlását.

Parlamenten kívüli minisztérium kinevezése a magyar közjog szerint, meg nem engedett cselekedet a királytól. Ellenkezik az alkotmány lelkevel, a józan ész tanácsával és a gyakorlati politikával. A nem parlamenti kormány választáson megkísérelheti a többséget a néptől megkapni, de a míg ez bekövetkezik, helyzete jogtalan és ferde marad. Hogy megtűrhető legyen, feltétlenül szükséges, hogy birjon a valószínűség feltételeivel a többség elnyerésére.

Héderváry grófot halvány sugár se bátorítja, hogy a választásokon többséget nyerhet. Ezért vállalkozása rosszhiszemű. Ha belátja talajának hiányát Magyarországon és Horvátországban mégis vállalkozik, akkor a parlamenti pártoknak vele a legérellyesebben kell elbánniok.

A kiméletlen visszautasítás kötelesség, hogy ezen gonosz kísérlet súlyos volt és a mi fő, hiábavalósága gyorsan dokumentáltassék. Meg kell mutatni a népképviselőnek, hogy a nemzet jogát nem engedi Ausztriában szokásos stílik és hamisítások utján elkoboztatni, az alkotmányosságot az udvari asztalterítésszínvonalára süllyeszteni. Lehet azzal a készlettel és azzal a szinnel a Burgban asztalt teríteni, a melyket elrendelik: de a magyar kormány csak olyan lehet, a melyet a törvény parancsol és nemzet elfogad. A parlamenten kívüli minisztérium kinevezése — államcsíny. A ki elköveti, nem teheti meg büntetés nélkül, különösen, mikor azért látszik tenni, hogy államszerződéseket véglegesítsen, melyeknek keresztülvitele ellen tiltakozik a közvélemény, melynek elfogadására nem bírható a törvényhozás.

Héderváry-Khuen gróf kabinettalkotása eddig a legrosszabb véleményt kelti. Elveit elhallgatja, mint aki rosszban sántikal, holott tiszta, becsületestervek, hazafias célatoknak nincsen szükségük titkolózásra, hanem nyílt hangoztatásuk a legjobb kortesük. Ha nem állják e tervek a napvilág fényét, akkor azok a sötétség gyermekei, melyek ellen fellázadna minden hazafi. Vállalkozásának tartalma, a mi eddig kitudódott, vagy gonosz, vagy naiv. Sőt olyan naiv, hogy nem is lehet igaz.

Nem mintha Khuen gróf nem lenne naiv, hanem, akik Magyarországnak letérésére kiküldötték, nem naivak. Ezek részletes uta-

sítást adtak neki és nem bízzák rá a tervek koncepcióját. Sőt neki sem tártak fel mindent, hogy lépésről-lépésre vigyék azon akciókba, melyektől maga undorral fordulna el, ha ismerné. A ki hazafi, a ki az alkotmány és közszabadság híve, annak kötelessége félre tenni minden személyes tekintet és az első alkalommal kivégezni az osztrák abszolútizmus ezen kísérletét, mely az országgyűlés ellen indul és a népellen megy.

A székely gazdák kívánalmaiból.

Még nincs tizesztendeje annak, hogy jó Darányi miniszter — mint tudom — a székely nép életét személyes vizsgálat tárgyává teendő, beutazta a Székelyföldet. Utazásának híre meglepetés volt. Megjelenése örömet, bizalmat keltett bennünk.

Megérkezése előtt két nappal Gálffy Kálmán főszolgabírótól bizalmas felhívást kaptam, hogy a miniszter a Sóvidéken utazva, a korondi fürdőt is megtekinti és ohajtáná, ha Etéd-ről vezetésem alatt négy érdemesebb gazdával a fürdőhelyen várnök a kegyelmes urat.

Főszolgabíráim felhívásának eleget teendő és az ország gazdaminiszterét látni, langra kapó szikra volt bennem. Máthé László, Gedő János és Nagy József szalastermetű, jó gazda barátaimat felszólítva, a kitűzött időben a korondi borviz és sósfürdő előtt, a kegyelmes ur érkezését magyar katonásan, „vigyáz” ban vártuk.

Mikor Hollaky Arthur akkori főispán jobbán a kocsiban haladva, a miniszter megérkezett, hatalmas éljenzéssel köszöntöttük. A főispán beintett bennünket a fürdőhelyre. Gáspár Gyula fürdőtulajdonos lakásában a kegyelmes ur szemlét tartott. Én társaimmal, a főispán szíves ohajtására, a kijáratnál sorakoztam. Miután társaim közül a főispán engem ismert, bemutatott, mint etédi kisgazdát.

Neve hallatára a kegyelmes ur így szólt:

— Ah, Gagy Lajos. Ismerem a híreiről. Hallottam, hogy szorgalmas ó gazda és mintája a gazdáknak. Tegye is ezt mindig stb. Majd kegyelmelemmel bucsuzott további fürdőszemle útjára.

Nekem meg-megállott az eszem. Hogy ismer „híremről” és „mintagazda” vagyok, eme kijelentéseket csupán tudicséretnek minősíthetem . . .

Korond-fürdőről a miniszter és kísérete, Székelyudvarhelyre utazott. Ide is invitálva voltam, mint gazda-

sági egyesületünk tagja. Este érkezünk Székelyudvarhely városba.

Másnap az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület reggel 8 órára össze volt híva. A gyűlés tárgya egy memorandum átadása volt, a mely mellett szóval is arra kértük Darányi minisztert, hogy vármegyénk földmívelés- és állattenyésztéssel foglalkozó, részben szakavatatlan székely gazdái ügyeinek felkarolására, a székelykereszturi tanítóképzőintézethez egy gazdasági szaktanári állást rendszeresítsen.

E memorandum átadása előtt Hollaky főispán szavakban is igen szépen előadta a gyűlés kívánalmait. Az átnyújtás után pedig a miniszter is teljes ígéretet tett mindenkire nézve.

A földmívelésügyi miniszter ígéretét beváltotta és valószínűleg a közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg, a gazdasági szaktanárt előbb Szentannai Sámuel, majd Czirmes Bálint személyével betöltötte.

Nemcsak nekem egyedüli érdekem hogy különösen a szétszórt birtokos székely kisgazdák bukását némileg a terhes, mindenféle kiadások súlyától olta'mazzuk, hanem talán minden kis- és nagygazdának. Hiszen erről már annyit hallottam, hogy cseng a fülem tőle.

Épen ezért irtam a „Székely-Udvarhely”-ben a már említett Szentannai tanár idejében is gazdasági kérdésszerű közvetlen gyakorlati életből vett sorokat, választ is kaptam: Sándor Gergely, Soó István és néhai Pálffy György uraktól stb., de egybeült süket fülekre találtam . . .

A mult évben két egyszerű cikket bocsájtottam közre a nevezett lapban. Az elsőt nem névre szóló kérdés-kép, de miután erre választ nem kaptam s miután gazdatársaim széleskörben érdeklődtek az általuk is várt „válasz” után, nyílt kérdéssel fordultam a „Székely-Udvarhely” mult évi 94-ik számában Czirmes Bálint gazdasági szaktanár urhoz szakyszerű utasítástért.

Nevezett szaktanár urtól aztán egy nyílt levelező-lepon azt a választ kaptam, hogy válaszol, de elég idő van tavaszig — gondolván, majd elfeledem addig . . .

Csalódás az élet és a világon semmi sem bizonyos; sőt az sem bizonyos, hogy semmi sem bizonyos.

Mi szaktanárt kívántunk Darányi Ignác földmívelési minisztertől. A székely gazdák kívánalmára megkaptuk. Azonban elmondhatjuk a régi közmondást: „Ádtál uram, de nincs köszönet benne!” . . .

Etéd, 1910. évi január hó 16.

Gagy Lajos.

Folyóirat

ismeretek
Kárpáti
Társaság
Szél Jenő,
minden hó
nyi terjedé-
y évre 8 K,
ra 80 fillér.
apest, IX., Mes-
küld a kiadóhiv.

ET

rt nem
a, hogy
keres-
korona
apnak

OLE "re
all. M
a kiadó-
a. 12. sz.

ol, francia
i. koalitt-
öl a BU-
v-folyam-
negyedévre
atványszá-
TI BAZAR"
II. Baross-u.

gyek,
hívók,
gyezési
sküvői
gyász-
téseik.

n mindenféle
nyomdai és
tői mun-
izléses ki-
gyorsan és
n készülnek
gh Pál
mre berendezett
ató és könyv-
ében. Székely-
Kossuth-utca
sz. alatt.

granulálé-
al elintézt.

utak.

Vissza

Gyv.		
955		
958		
946		
938		
929		
910		
900		
852		
839		
828		
820		
757		
745		
730		
676		
240		
1210		
654		
150		
425		
206		
1200		
1124		
1002		
633		
450		
234		
103		

A Habsburgok vagyona.

Általánosan ismert dolog, hogy az orosz cáron és dinasztiján kívül Európa leggazdagabb uralkodója és uralkodó családja I. Ferenc József és a Habsburg uralkodó család tagjai.

Miután azonban I. Ferenc József és a Habsburg uralkodó család tagjai külföldön, a londoni nemzeti bankban helyezik el összegyűjtött kincseiket: a kincsek nagyságát jóformán még csak megbeesülni sem lehet.

A kincsek nagyságára csupán óriási birtokaikból lehet következtetni, melyek után — ne tessék mosolyogni — sem a király, sem a főhercegek egy fillérnyi adót nem fizetnek...

A beavatottak egyébiránt tudni vélik, hogy a Habsburg dinasztianak külföldön felhalmozott kincseit nem milliárdok, hanem csak milliárdokban lehetne felbecsülni.

Mielőtt a külföldön felhalmozott Habsburg milliárdok, illetve Habsburg milliárdok rendelkezéséről elmélkedni bátoroknánk kissé: szabadjon még leszögeznünk azt a sajátos történelmi jelenséget, hogy éppen annak a két országnak az uralkodója és uralkodó családja a leggazdagabb az összes uralkodó családok között, a melynek népei a legszegényebbek egész Európában.

Ebben a tekintetben egyébiránt egy igen egyszerű és mindenki által megérthető fokozat állítható fel:

Minél gazdagabb valamely népnek az uralkodója és uralkodó családja: annál szegényebb maga a nemzet.

És ez a szabály megfordítva is áll.

Mindenki tudja, hogy Anglia és Németország a világ leggazdagabb országai közé tartozik: és mindenki tudja, hogy VII. Edwardnak és dinasztijának, valamint II. Vilmos német császárnak és dinasztijának együttesen sincs huszadrész annyi vagyona sem, mint a Habsburg dinasztianak.

Még jobban bizonyítja azonban ennek a szabálynak az igazságát Franciaország és az Egyesült Államok példája, a hol egyáltalában sincsenek dinasztiai és — nagyrészt éppen ezért — mindkét ország a világ két leggazdagabb országa közé sorozható.

És most tegyük rövid tanulmány tárgyává a Habsburg dinasztianak külföldön felhalmozott milliárdjait.

Fölmerül mindjárt legelőször az a kérdés: hogy ugyan hová jutna valamely ország, ha a királyi család példájára az ország minden vagyonosabb polgára külföldi bankokban helyezné el vagyonát?

A megítéléshez egyáltalában nem kell nagy pénzügyi lángésznek lenni, hogy az ilyen országnak hamarosan tönkre kellene mennie.

Fölmerül másodsorban az a kérdés, hogy tulajdonképpen miért helyezte el a Habsburg dinasztia külföldi bankokban a kincseit?

Ennek a megértéséhez sem kell valami univerzális zseninek lenni.

A Habsburg dinasztia elsősorban is sokkal biztosabbnak tartja a londoni nemzeti bankot, mint bármely ausztriai vagy magyarországi bankot; másodsorban pedig arra az eshetőségre is biztosítani akarják a milliárdjaikat, ha valami előre nem

látható politikai esemény hirtelen dinasztia változást idézne elő...

Igaz ugyan, hogy a Habsburgok sok százados uralkodásuk alatt nem tanulták meg a kormányzás és uralkodás művészetét: annyit azonban mégis csak megtanultak, hogy a világ sorsát tulajdonképpen a pénz kormányozza.

És a kinek milliárdjai vannak, az nem csak új hatalmat és új koronát szerezhet magának: hanem visszaszerezheti a régi hatalmat és az elvesztett régi koronát is.

Ezért tartják a Habsburgok külföldön a milliárdjaikat és ezért halmoznak a meglevő milliárdokhoz még újabb milliárdokat.

A „Magyarországi Munkások Rokkantsági és Nyugdíjgyűlése” székelyszereszturi fiókpénztárának felállításáról.

Tisztelettel jelentjük, hogy ezt a régóta vajdó ügyet, fenti intézmény székelyszereszturi fiókpénztára felállításának eszméjét, hála Istennek sikerült megvalósítanunk.

Jelzett intézmény fiókpénztárának felállítására csupán azon feltétel teljesítésével volt lehetséges, ha sikerül nekünk 50 tagot összehozoznunk.

A budapesti központ felhatalmazván minket okmányilag ezelőtt két hónappal a legelső befizetésére: sikerült 50 tagot beállítanunk, tőlük az első befizetéseket beszédnünk. 48 tagtól fejenként beszédnünk 1 K 50 fillér kedvezményes beiratási díjat, és 1 K 20 fillér 4 heti tagilletéket, tehát fejenként 2 K 70 fillért, ami 48 tag után összesen 129 K 60 f.

Ez a 48 tag heti 30 filléres befizető. Névszerint: Déli János kalapos, Dénes Sándor lakatos, Farkas Béla mészáros, Farkas Béláné (Vellmann Matild), Fazekas Ferenc kaptás, Fazekas Károly cipész, Fenyédi Mihály cipész, Flórencz György kéményseprő, Gál Ince férfi szabó, Györfi Mózes ifj. csizmadia, Kaleksy József kereskedő, Hermann István cipész, Horváth Lajos polg. tanár, Inze András csizmadia, Kálnoky Dénes cipész, Kálnoky Dénesné (Farkas Lidia), Kovács János csizmadia, Kovács Lajos borbély és fodrász, Kovács Miklós cipész, Kovács P. Mózes cserépgyáros, Kubánek Antal cipész, Kubánek Zsigmond kerekas, Mautsek Benjámín pék, Mautsek Benjáminné (Déli Johanna), Máthé K. Béla csizmadia, Mészáros Sándor hentes és mészáros, Mink Károly építési vállalkozó, Nagy Albert cipész, Nagy József cipész, Neustädter János kereskedő, Papp Samu földész, Papp Samuné (Bornemisza Mariska), Pito János rendőr, Rátz István férfi szabó, Özv. Rottisch Jánosné szülész, Simó Lőrincz cipész, Luchy Nándor kárpiós, Szabary István férfi szabó, Szabó Sándor építési vállalkozó, Szánthó János férfi szabó, Székely Ferenc lakatos, Szilágyi István asztalos, Szöke László kovács, Tamuca Mózes cipész, Volf Johan cipész, Walter Ferenc vendéglős, Zichler Antal bádogos, Zichler Antalné (Szakáts Mária).

Két tagtól fejenként beszédnünk 1 K 50 fillér kedvezményes beiratási díjat és 80 fillér 4 heti tagilletéket, tehát fejenként 2 K 30 fillért, ami

2 tag után összesen 4 K 60 fillért tesz ki.

Ez a két tag heti 20 filléres befizető. Névszerint: Csizsér Ferenc csizmadia és Sántha József csizmadia.

A negyvennyolc heti 30 filléres befizető tagtól beszédnünk 129 K 60 fillér és a két heti 20 filléres befizető tagtól beszédnünk 4 K 60 fillér tehát összesen az 50 tagtól beszédnünk 134 K 20 fillér pénzügyet, a budapesti központi pénztár címére alólirottak a mai napon elküldöttük.

Midőn ezt a tagok és érdeklődők becses tudomására hoztuk, a beszédnünk pénztár és annak rendeltetési helyére való elküldéséről ezennel nyilvánosan elszámolunk. Tisztelettel tudatjuk továbbá, hogy a tagsági könyveket, amint Budapestról nekünk a központ leküldi, azonnal kiosztjuk a tagok között s a fiókpénztár szervezésére kiküldendő tisztviselő lejelölésének idejéről a tagokat és érdeklődőket annak idején értesíteni fogjuk.

Székelyszereszturon, 1910. január 17-én.

Hazafias tisztelettel.

Horváth Lajos Kubánek Antal
polg. leányisk. tanár. cipész.

HIREK.

— **Jönnek a darabontok.** A Khuen-Héderváry miniszterium kinevezése megtörtént. A kinevezést a hivatalos lap külön kiadása közli. E szerint Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, belügyi-, horvát- és király személye körüli miniszter, vagyis egy személyben négy miniszter, Hieronim Károly kereskedelmi, Serényi Béla földmivelési, Lukács László pénzügyi, Székely Ferenc kultusz- és igazságügyi, Hazai Samu pedig honvédelemügyi miniszter. Miután egyetlen párt sem támogatja őket, rosszabbak a Fejérváry-féle darabontoknál.

— **Főispánunk lemondott.** Ugy értesülünk, hogy Ugron Ákos, Udvarhelyvármegye főispánja — a változott politikai helyzet miatt — lemondott. — **Halálát hozta.** Marhatelen vesztés az Ugron Ákos nemcsak szeretetre méltó főispánja, hanem valóságos székelypárt atyja volt a hatalmi polcon. Mikor a vármegye éléről való távozása felett legmélyebb sajnálatunkat kifejezésre juttattuk, másfelől örömmel vesszük a hírt, hogy annyira szeretett székelypárt testvéreitől elválni nem fog. A közbizalom ugyanis oda irányul, hogy az udvarhelyi választókerület országgyűlési képviselőjének öhajta megválasztani 48-as függetlenségi Kossuth-párti programmal. E téren is hathatósan szolgálja majd székelypártunk érdekeit és megválasztása valószínűleg egyhangulag történik, mivel a főispán közszeretben áll s így ellenjelölt vele a harcot sikerrel fel nem veheti.

— **48-as Kossuth-párt.** Székelyszereszturon a 48-as függetlenségi Kossuth párt megalakulása céljából e hó 23-án (vasárnap) gyűlés lesz. Szükséges, hogy vármegyeszerte kezdetét vegye a politikai akció és a nemzeti ellenállás minél szélesebb körben szerveztessék. A jövő nem lehet más párté, mint a Kossuth apánk fiával élén józan megfontolással,

céltudatos politikával működő 48-as függetlenségi Kossuth-párté. E körül sorakoznak az ország legjobbjai. A székelypártnek sem szabad ettől eltántorodni.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Molnár Ferenc kovásznai járásbírói jegyzőt a székeljudvarhelyi törvényszékhez helyezte át.

— **Farsangi előadás a zárdában.** Az irgalmas nővérek intézetében e hó 27-én (csütörtök) d. u. 5 órakor farsangi előadást tartanak a szokásos, változatos műsorral. Az előadás magyar egyveleggel kezdődik, a melyet Gálffy Juliska cimbalmoz Józsa Emma zongorakíséretével. Ezt követi Bokor Malvin „Álom” című 3 felvonásos vígjátéka. Ebben szerepelnek: Matskásy Irén (özv. Bárdyné), Flórián Margit (Vilma, 17 éves), Betegh Mariska (Miklós, 10 éves), Simon Ilona (Tercsy, 8 éves), Garičky Jolán (Vass Misi, Vilma barátnője), Gálffy Juliska (szakácsné), Szilágyi Erzsébet (mészáros inas), Szakács Ilona (szobalány), Orbán Teréz (konyhalány), Schwartz Róza (sürgönyhordó). Előadás után Papp Mariska csárdásokat cimbalmoz tanítónője kíséretével. Ezt Tóth: „A javithatatlanok” c. farsangi bohózata követi. Előadják: Antal Eszter (Háni vénleány), Ferenczi Kató (Fáni, vénleány), Papp Berta (szobalány). Végül a Rákóczi-indulót négy kézre zongorázzák: Amberbóy Amália és tanítónője. Helyárak: ülőhely 1 K 20 f, állóhely 60 fillér. Jegyek előre válthatók a zárdában. Meghívókat szétküldeni nem fognak.

— **Kinevezés, áthelyezés.** A válás- és közoktatásügyi miniszter Taryné Hermann Ilona peteki állami elemi iskolai tanítónőt hasonló minőségben a homoródmalmási állami elemi iskolához áthelyezte és helyébe a peteki áll. elemi iskolához Kovács Lenke okleveles tanítónőt nevezte ki rendes tanítónőnek.

— **Tavaszi nyílás előtt hullt le** a rózsaszál s rideg sírjába mélyen viszi le az igazán szerető édesapa szíveitől boldog reményét. . . . **Ugy szíve gyászjelenet.** Így siratja szombathelyi Gálffy Endre városi főjegyző egyetlen leányát, egyetlen gyermekét. Nincs olyan kemény szív, mely az édes apa mélyeséges bánatán, pótolhatatlan vesztésén érintetlen maradna. Az egész város, sőt a vidék nyájköre együtt siratja vele az engedelmesebb jó gyermeket: szombathelyi Gálffy Erzsikét, aki életének 22-ik évében, a halotti szentségek áhitatos felvétele után bevégezte földi élet pályáját. Temetése nagy részvét mellett, e hó 17-én történt meg a róm. kath. egyház szertartása szerint. A szombathelyi köztemetőben levő családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. Halálát Gálffy Endre városi főjegyző és neje Borra Etelka, mint bánatos szülők; ifj. Hargita Nándor, jegyese; Gálffy Ignác miskolci keresk. iskolai igazgató és családja; Gálffy Emilia Gaál Sándorné és családja; Gálffy Ferenc és családja; Gálffy István és családja; Gálffy Vilma özv. Gaál Gézané és családja; Apor Emilia z. Székely Dénesné és családja; Apor János; Borra Ilona id. Hargita Nándorné és családja, mint nagybátyjai és nagynénjei gyászolják.

— Varró és szabászati tanfolyam. Minapában nagy ünnepélyességgel fejezték be a varró és szabászati tanfolyamot Zetelakán. A község háza dísztermében 50 drb nagy női ruha (közte 38 drb székely viseletű), 12 drb kosztüm. Ezen kívül 70 drb bluz, 57 drb férfi és női ing, 35 drb gyermek ruha volt kiállítva. Három hónap eredménye Mihály Juliska tanfolyamvezető fáradhatatlan buzgóságának, melyet a betanítás körül kifejtett. Kiállítás után este 8 órakor Szabó Gábor vendéglőjében folyt le a műsoros táncvigalom fényes sikerrel. Mint biztos forrásból értesülünk, a tanfolyamot jövő évben megismétlik azok számára, kik a nagy létszám miatt ezuttal oktatásban nem részesülhettek.

— A törvényszék gyászsa. A székelyudvarhelyi törvényszék, járásbírórság és ügyészség gyászjelentést bocsátott ki. Meghalt Ontsák János törvényszéki jegyző. Elvesztették a kitünő képzettségű, kiváló szorgalmu és derék tisztviselő kartársat, közszereketben álló munkatársat. Ontsák János felsőstephanói származású, tót fiú volt. Hosszasan betegeskedett. Azonban öreg edes atyjának és testvéreinek valóságos szemfényé, hűséges támogatója, főntartója volt. Jóságos munkatársai sokáig fogják emlékét megőrizni, de övéi soha sem feledik el a jó fiút, az önzetlen testvért. Mult év végén döntötte ágyba súlyos, eddig gyógyíthatatlan betegsége és e hó 17-én, munkás életének 31-ik évében, mikor már a bírói kinevezéshez oly közel állott, a kellehetetlen halál keresztül húzta száradását, elragadta szeretettei köréből. Temetése a helybeli közkórházból tegnap délután 3 órakor általános részvét mellett történt meg. Bayler Kálmán törvényszéki elnökkel élén, az összes bírói és ügyési kar, valamint tisztviselő társai megjelentek. Elkisérték utolsó útjára... Nyugodjék csendesen.

— Az Első Székely Házi-ipari Országos Szövetkezet választmányának újra alakítása tárgyában kedden este értekezlet volt. Megállapodás történt arra nézve, hogy miután a Szövetkezetnek eddig három ezer tagja van és mintegy ötvenezer korona készpénz áll rendelkezésre az aláírt üzletrészek befizetése után, a nagyszabású eszmét gyakorlati megvalósulásához kell segíteni. Másfelől pedig az eddig beszerzett információkból is kitűnik, hogy Kathonay Béla ügyvezető igazgató, szerény tehetségéhez képest az ügy érdekében mindent elkövetett. Nemhogy megkárosítani kívánta volna a Szövetkezetet, de inkább nagy anyagi áldozatot hozott. Mikor az eszme kiviteléhez fogott, 2000 korona készpénzzel kezdett működéséhez. A beirási díjak egy részén kívül, a jegyzett üzletrészek díjából egyetlen fillért sem kezelt, sőt a hozzá beküldött összeget is visszautasította. Most pedig saját vagyonából 10,000 koronát fektet be a vállalatba, mert meg van győződve arról, hogy a tervezet szerint — nemcsak egy nagyszabású népipar megteremtéséről, hanem kitűnően jövedelmező vállalatról van szó. Az új igazgatóság tagjait a szűkebb körű értekezlet a helybeli kereskedők és iparosok köréből javasolja összeállítani. Olyan elemekből,

akik tapasztalatuk alapján tényleg hivatottak lesznek az ügyet előmozdítani és megvalósítását diadalhoz juttatni. Nem tesz jó szolgálatot tehát a közügynek az, aki e nagy jövőre hivatott Szövetkezet ellen agitál. Annak megvalósítását minden alapot nélkülöző képzeltek hírek keltésével akadályozza. Székely testvéreink érdekében inkább fogjon össze az arra hivatott társadalom és teremtsen e Szövetkezetben egy nagy alkotást; maradandót, mely örökké hirdesse e kor széles látókörű vezetőinek dicsőséges munkáját!...

— Ref. bál Oklándon. Az oklándi ref. hívek február hó 4-én Oklándon a község háza nagytermében az építendő imaház javára műsorral összekötött estélyt rendeznek. A védnökök és rendezők sorában valóságos felekezeti különbség nélkül ott buzgólkodnak oklándi intelligencia tagjai. A meghívót közölni fogjuk.

— Farkas kaland. A farsangi viccek között nem marad utolsó helyen a „Budapest” című fővárosi napilap szenzációs híre, mellyel valamelyik alkalmi tudósítója kedveskedett neki. A nagy betűkkel szedett hajmeresztő esemény így szól:

B. Orbán Ottót szétlépték a farkasok. Lengyelfalva székelyudvarhely megyei községből jelentik nekünk, hogy ott megrendülő sor érte báró Orbán Ottó földbirtokost, néhai Orbán Baláznak, a Székelyföld történetírójának testvéröccsét. Orbán Ottó a függetlenségi eszmének lelkes harcosa. A hetven év körüli öreg ur, a ki a székelyek közt nagy népszerűségnek örvendett, e hó 14-ikén, pénteken hajnalban Lengyelfalváról lóháton igyekezett a szomszéd községbe. Utközben több farkas támadta meg, paripája megbokrosodott s ledobta a bárót. Ő revolvert rántott s többször rálőtt az ordasokra, de ezeket még sem tudta elriasztani. A farkasok megrohanták és szétmarcangolták. A cselédség aggódva a báró hossa kimaradása felett, keres sere indult. Ekkor érkezett meg az öreg báró lova gazdátlanul. Ez még növelte aggodalmukat. Nem sokára meg is találták az országuton testének maradványait nagy vértócsában. Ruhái szétléptve hevertek mellette s csupán a lábszárait találták meg csizmaiban. Mivel most feltűnő enyhe a tél s nem a rendes levelezőnkől kaptuk e megdöbbentő hírt, azt egyelőre főntartással közöljük. Orbán Ottó báró legutóljára, mint Kállay Tamás képviselő főkortese tűnt ki lelkes hazaszeretettel és ékesszólásával. Halála igazán veszteség lenne a függetlenségi eszmének, amelyet szívvel-lelkel szolgált a székelyek között.

A dologban az a legérdekesebb, hogy Orbán Ottó báró hétfőn reggel tényleg itthon volt, de már kedden este visszautazott Kolozsvárra, hol mint kataszteri biztos munkálkodik. A báró lapunk szerkesztőségében is járt és elmondhatjuk, hogy a lehető legjobb egészségnek örvend.

— Karácsonfalvi unitárius nőegylet estélyei. A karácsonfalvi unitárius nőegylet f. hó 15-én tartotta meg igen szép sikerrel szokásos évi bálját a község háza dísztermében. Példát adott ezzel is, hogy nagy költség nélkül erkölcsi és anyagi jövedelemmel miként lehet összehozni a falu intelligenciáját és földmives közön-

ségét s miként lehet a célt az ő érdekében valóban nemesen szolgálni. Most emlékezünk meg arról is, hogy előzőleg (8-án) este felolvasó estélyt rendezett az egyesület, a mely alkalommal felolvastak: Kelemen Lajos tanító „Az egylet magasztos hivatásáról” és Ürmösi Sándor festőművész „Az árvák” címmel. Szavalt több iskolás s azon felül Füzi Eliza. A közöket a Benczédi Mózes tanító vezetése alatt ifj. énekkar számai töltötték ki. A mindenkiben igen sikeres estély ujabban is hódított, a nagy terem szűknek bizonyult.

— Pályatétel. Az „Erdővidéki Tanítóegyesület” a következő tételre hirdet pályázatot: „A hivatásának élő tanító szerepe az iskolában és a társadalomban”. A pályadíj négy darab tiz koronás arany. A pályamunka idegen kézzel iratandó le s lehetőleg másfél nyomtatott ívnél hosszabb ne legyen. A pályadíjat nyert műnek abszolút beccsel kell bírnia és az egyesület tulajdonát fogja képezni. A pályamunkák a szerző nevét tartalmazó jelzés levél kíséretében alulírott egyesületi elnöknek nyújtandók be 1910. június hó 30-ig. Csakis egyesületi rendes tagok pályázhatnak. Magyarhermány, 1910. január hó 15-én. u. p. Nagybacon. Hegedűs Lajos, egyesületi elnök.

— Székely-bált rendez a székelydályai iskola gondnoksága e hó 22-dikén az állami iskola termében az iskola javára. A rendező bizottság élén Karácsonfalvi Sándor, Szabó Ferenc r. b. elnökök, Mező Sámuel pénztárnok, Gergely József jegyző, Gergely Zsigmond, Márton Dénes ellenőrök állanak.

— Szövetségi bírságolás — nem törvényellenes. Annak idején megírtuk, hogy a budapesti bádigosok szövetsége egy tagjára az alapszabályok értelmében 500 korona bírságot rótt ki, mert az vétett a szövetségi szabályok és rendeletek ellen. A bírságot a szövetség a tag eredeti váltójának értékesítése útján szedte be, miután a bíróság a tag által emelt kifogásokat elutasította. Miután az elmarasztalt tag az összeget lefizette, újabb pört indított a Szövetség ellen, vissza követelven a megítélt összeget és járulékait. Keresésére az ugynevezett turpis causa alapjára helyezkedett és azt erősítette, hogy a bírságolási határozat a jó erkölcsökbe ütközik. A budapesti királyi járásbíró kimondotta, hogy a munkaadók olyan egyesületei, melyekben ipari, erkölcsi és anyagi érdekeiket bárkivel, tehát munkásaikkal szemben is megvédeni igyekeznek, a jó erkölcsökbe nem ütköznek és így a szövetség határozatai, ha azok bírságolásra vonatkoznak, végrehajthatók. Felebbezés folytán a budapesti ítélőtábla elé került az ügy, a mely az elsőfoku ítéletet, indokolásával együtt, jóváhagyta.

— Az udvarhelyvidéki unitárius lelkész kör közgyűlését f. hó 13-án Gyepesben tartotta Ajtay János lelkész előktele alatt, a ki hatalmas megnyitó beszédével elragadott mindenkit. Ennek hatása alatt, Demeter Dénes indítványára a hatóság elnöki megnyitó a jegyzőkönyvben szó szerint megörökített. Az Isten tiszteletet Szén Mihály h.-szentpéteri lelkész végezte szép közönség előtt nagy buzgósággal. Felolvastak: Péter

Sándor h.-városfalvi lelkész a Baptismusra vonatkozó törvényes intézkedésekről és Kovács Imre h.-kemenyfaivi lelkész egy karácsoni beszédét. Mindkét felolvasás teljesen sikerült. Az idő előre járván, Demeter felolvasása a jövő gyűlésre halasztott, de tárgyalatott egy a népszükségletét képezőnapár kiadása. Jövő gyűlés májusban Recsenyében lesz.

— Határozat egy kereskedelmi szélhámosság ellen. Hosszúidők óta szokás volt a kereskedő-világban, hogy férjes nők a leánykori nevükön üzletet vezetnek. Nem csak a fővárosban, de a vidéken is nagy volt azoknak a nőknek a száma, kiknek férjük rendes hivatalbeli állomással bírt, ők maguk, leánykori nevükkel más, külön jövedelmező üzletet folytattak. Legtöbbször a hitelezőket játszották ki, de kijátszották ilyenformán a kereskedelmi törvényeket is és ép ennek vetett végett a Kuria. Kimondotta ugyanis e legfelsőbb bíróság, hogy férjes nő leánykori néven nem nyithat üzletet és az ily kereskedelmi céget a törvényszéken bejegyezni nem lehet.

— Vízkeresés mikrofonnal. Párisban körülbelül egy évvel ezelőtt Dienert párisi mérnök a francia tudományos akadémiában egy találmányát mutatta be, amelyek segítségével a földalatti vízeréket és forrásokat fel lehet kutatni. Ezt a találmányát időközben annyira tökéletesítette Dienert, hogy a gyakorlatban ma már hasznos alkalmazást nyer. A készülék lényeges része egy mikrofonos hallócső, a melyet egy darabon a földbe ásnak; ez a cső a földalatti morajt felfogja és megfigyelőnek a füléhez vezeti. A cső segítségével a víz folyásának a moraja egészen jól hallható, sőt az áramlatok erőssége is tisztán megkülönböztethető. A folyóvíz csörgedezése mintegy a szél zúgásához hasonló hangot ad, az egvenként lehulló víz csöppek pedig kis harang csengésére emlékeztetnek. Páris környékén a vízvezeték hálózatának megfigyelésével foglalkoztak és a víznek a csövekbe való áramlása tisztán észrevehető volt, míg a cső nélkül a legkisebb neszt sem lehetett hallani. A Marne folyónak egy eddig vízben szegény völgyrésztében a készülék segítségével két forrást fedeztek föl 15 méternyi mélységben. Az új találmány azonban nemcsak a források föl kutatására lesz használható, hanem a hegyszakadékokban szerencsétlenül járt turisták segélykiáltásainak felvételére is alkalmas.

A vészegénységet,

EZT AZ ALATTOMOS BETEGSÉGET meg kell szüntetni a SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-val, mielőtt tulságosan elharapódnék.

Az arc megpirosodik, megtelik és az életkedv visszatér mindazok meglepetésére, a kik először használják a

Scott-féle Emulsió-t.

Az eredeti SCOTT-féle eljárás által izlett és emészthetővé tett legtisztább alkatrészek, melyek a vészegénységnek útját állják képezik a SCOTT-féle Emulsió világszerte ismert sikerének titkát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

MIÉRT

nem előfizetje Ön is

AZ ÜZLET

című szaklapnak? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a legjobb magyar kereskedelmi szaklap. Két korona csakegy negyedévre e lapnak előfizetési díja.

Aki a csekély összeget „AZ ÜZLET”-re rácsánja, az jó üzletet csinált. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V. Sas-utca. 12. sz.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmódel közöl a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a „BUDAPESTI BAZÁR” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

711-1909. tkvi. sz.

Hirdetmény.

Parajd község közös erdő és legelő illetményéről készült telekjegyzőkönyve arányosítás következtében az 1869. évi 2579. I. M. szabályrendelethez képest átalakították, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra, melyekre az 1886. évi 29. t. c. 1889. évi 38. t. c. és az 1891. évi 16. t. c. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. c. cikkben szabályozott eljárás a telekijegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogva nosítottatik.

E célból az átalakítási előmunkálat és a helyesbítési eljárás Parajd községben 1910. évi február hó 28. napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatom:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelen

jenek meg és az új telekijegyzői tervezet ellen netalan észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő. mert a régi telekijegyzők végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, a kik a telekijegyzőkben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a kiküldött bizottság előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló esetleges okirataikat mutassák fel.

3. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekijegyzői bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. évi 29. t. c. 15-18. §-ai és az 1889. évi 38. t. c. 5., 6., 7. és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy odahassanak, hogy az átruházó telekijegyzői tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben ezuton jogait nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől elesnek, és

4. mindazok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésekre vonatkozó zalogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai hogy a bejegyzett jognak törlesztésével kezelemazzék, illetve, hogy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A kir. törvényték telekijegyzői hatósága.

Székelyudvarhely 1910. január 18.

Gyarmathy Ferenc
kir. tszéki bíró.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bormagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Magyar Könyvteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: Kárpáti Béla és Trautmann Henrik. Társzerkesztők: Kuntner Róbert, Szel Jenő, Zsengeri Manó. Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Moser-u. 27. Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhiv.

Magyar királyi államvasutak.

Oda Évrényes 1909. október 1-től. Vissza

Vv. 8512	Vv. 8514	Vv. 8516	Téli menetrend.	Vv. 8511	Vv. 8513	Gyv.
I-III.	I-III.	I-III.		I-III.	I-III.	
655	820	8910	ind. B.-pest k. p. u. (N.-váradon át 126) érk.	720	730	955
—	200	1220	„ B.-pest k. p. u. (Aradon át 153, 126) „	605	*1230	—
—	854	611	„ Kolozsvár (126) (*Csatl. Héjasfalva) „	510	*1050	—
—	1250	432	„ Szentágóta vásártér — — — — — „	555	988	—
447	1047	734	ind. Segesvár (126, 133) — érk.	705	453	958
501	1100	747	Fehéregyháza — — — — —	653	441	946
509	1108	755	Bún 211 sz. őrház — — — — —	646	433	938
526	1120	810	ind. Héjasfalva (126) — érk.	637	424	929
540	1134	824	Ujszékely 2. sz. őrház — — — — —	619	405	910
550	1144	834	Alsóboldogfalva — — — — —	610	355	900
601	1158	848	Székelykeresztur — — — — —	602	347	892
609	1206	856	Bethfalva 6. sz. őrház — — — — —	553	338	883
620	1217	907	Kisgalambfalva — — — — —	543	328	873
639	1236	926	Nagygalambfalva — — — — —	535	320	865
654	1251	941	Bögöz — — — — —	512	257	757
707	104	954	Bikafalva 11. sz. őrház — — — — —	500	245	745
723	120	1010	Székelyudvarhely § — — — — —	445	230	730
805	544	910	ind. Székelykocsárd — — — — — érk.	616	250	616
201	1025	315	évk. Maros-Vásárhely — — — — —	740	—	240
436	1037	531	ind. — — — — —	526	—	1210
450	124	553	évk. Déda (Borszék-fürdő) ind.	—	820	—
803	302	905	ind. Küküllőszög — — — — — érk.	844	1243	654
—	902	934	évk. Parajd — — — — — ind.	335	745	130
—	1035	250	ind. Sepsiszentgyör — — — — — érk.	620	1205	425
650	101	1244	évk. Madfalva — — — — — ind.	342	833	206
906	316	523	évk. Gyergyószentmiklós — — — — — ind.	—	514	1200
1116	344	918	„ Gyimes — — — — — ind.	—	520	1124
1101	435	928	Palanca — — — — — ind.	—	—	1002
—	858	700	ind. Brassó — — — — — érk.	816	159	633
515	1050	305	Sepsiszentgyörgy — — — — —	644	1220	450
645	110	451	Kézdivásárhely — — — — —	439	1016	234
856	228	720	évk. Bereczk — — — — — ind.	324	855	103
1015	—	856	— — — — —	—	—	—

Elvállal teljes iroda- és iskola-berendezéseket olcsó áron

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2 szer. Előfizetési ára féltre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len

legjobb magyar gyártmányú díszlevélpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, szines és virágos levélpapírok és borítékok, levél-kártyák, gyász-**Képes levelezőlapok** 20-féle helybeli felvétel, levélpapírosok stb. Nagy választék tájképes, virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből

Állandóan kaphatók mindenféle

kész nyomtatványok,

u. m. községi, körjegyzői, szolgabírói, végrehajtói, ügyvédi, lelkeszi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETECH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház).

Mindenféle színű, nagyságu, sulyu és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima levélpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrőpapírok, torta- és befőző papírok, könyvkötő papírok és papírkülönlegességek. Kártyapapírok.

Lemezpapírok minden sulyban. hangjegypapírok. Sorvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szépírási és rondírási minták. Olcsó legyező-faldiszek, klozetpapírok, szivarkahüvely, szivarka s névjegytárcák Dohány-ésszivartárcák bőrből és fémből. Bőrtárcák, pénzes-erszények, okmány és írománytáskák.

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá

könyvkötészetét

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acéltollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárazak, dísztollszárazak. **Ironok**, fekete, szines és másoló-ironok, notes-ironok, csavarironok (crayonok), zsebironok, csavarironbetétek, ironvédők, ironhegyezők. **Kréták**, iskolai, kávéházi és fajlező kréták, szines kréták. **Tinták**, legjobb irodai és másoló tinták, szines, vegy és ruhajelző tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedüvonó, hurok, hegedü-iskola, hegedü alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek. **Edények** és **olaj-szesték** minden színben. **Eceset**. Irodai és zseb-tintatartók, díszintatartók, toll-állványok, szivacs-esze, **író-mappák**. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — **Rajzszögek**, szőnyegszögek, kapesok stb.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák, tolltokok, itató-deszkák, olaj-szesték minden színben. **Eceset**. Irodai és zseb-tintatartók, díszintatartók, toll-állványok, szivacs-esze, **író-mappák**. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — **Rajzszögek**, szőnyegszögek, kapesok stb.